

Aivars Liepa

Bibliotēku informācijas tehnoloģijas: par starptautisko semināru 2008.gada 9.–12. septembrī Rīgā

No 2008.gada 9. līdz 12.septembrim Saulkrastos, atpūtas kompleksā "Minhauzena Unda", norisinājās Krievijas slēgta tipa akciju sabiedrības "Компания ЛИБЭР" (www.libermedia.ru) un Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas (LAB) organizētais starptautiskais seminārs "Jaunākās informācijas tehnoloģijas. Mūsdienu bibliotēkas modelis". "Компания ЛИБЭР" dibināta 1993.gadā un ir oficiālā bibliotēku informācijas sistēmas (BIS) "LIBER" izstrādātāja — Francijas firmas "Relais Informatique Diffusion" (www.rii-diffusion.fr) — pārstāve Austrumeiropā un Neatkarīgo Valstu Savienībā, kā arī ASV korporācijas "Raining Data" (kopš 2008.gada 18.aprīļa — korporācija "TigerLogic") un Francijas uzņēmuma "Alter Native" programmnodrošinājuma produktu izplatītāja. Galvenais darba virziens — bibliotēku automatizācija, pie-

lāgojot vietējām vajadzībām un ieviešot BIS "LIBER" jaunākās versijas "LiberMedia" un "ABSOTHEQUE", kas kopumā šobrīd darbojas vairāk nekā 600 bibliotēkās 23 pasaules valstīs.

Semināra divpadsmit ziņojumu tēmas bija aktuālas ne tikai bibliotēkām, kas izmanto BIS "LIBER", bet arī citiem interesentiem. Tika aplūkoti jautājumi par digitālajām grāmatām un to iekļaušanu bibliotēku elektroniskajos katalogos lokālai un attālinātai piekļuvei, digitālo kolekciju izveidi un izmantošanu, dažādu bibliotēku automatizācijas sistēmu savstarpējo sadarbību u.c.

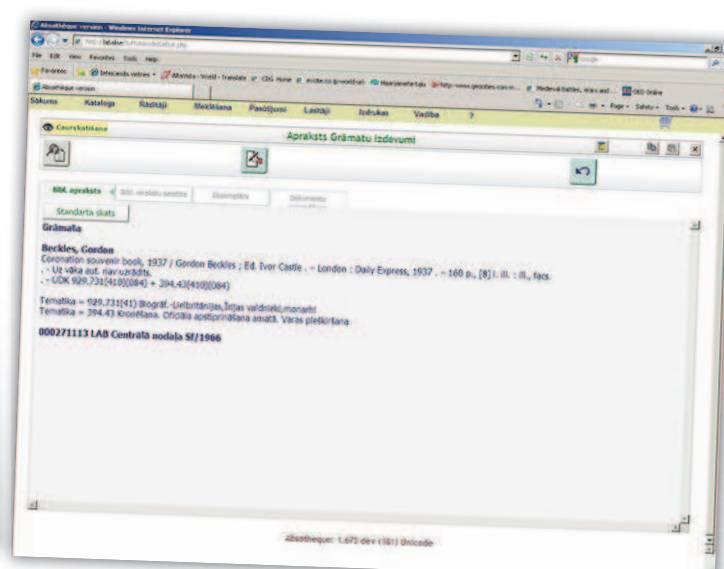
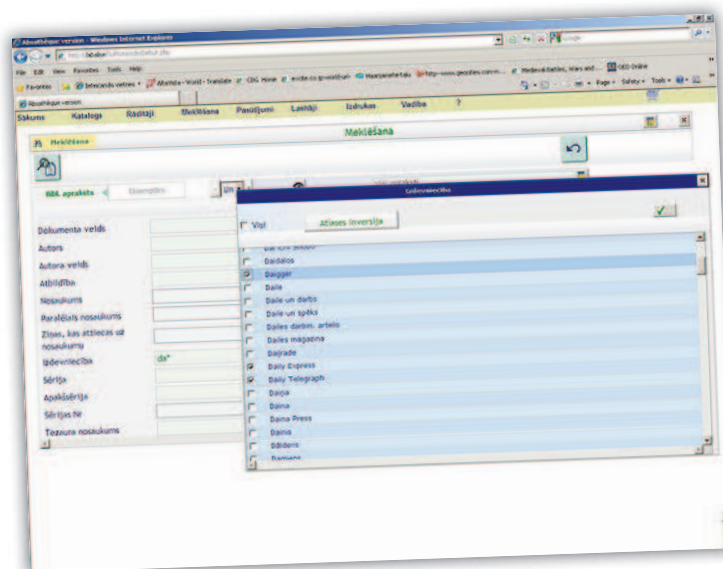
Seminārā piedalījās divdesmit dalībnieki no Latvijas, Krievijas un Ukrainas.

LAB direktore **Venta Kocere** informēja par LAB vietu valsts vienotajā bibliotēku informācijas sistēmā. LAB direktora vietnieks **Jānis Ezers** stāstīja par LAB dokumentu digitalizācijas standartiem, savukārt otrs direktora vietnieks **Valdis Mazulis** iepazīstināja ar krājuma digitalizācijas procesu bibliotēkā. Informācijas tehnoloģiju nodaļas vadītāja p.i. **Aivars Liepa** dalījās sistēmas "LIBER" jaunākās versijas "ABSOTHEQUE" ieviešanas un adaptācijas pieredzē, aplūkoja tās iespējas un piedāvājumu.

Krievijas Valsts publiskās vēstures bibliotēkas (KVPVB) direktora vietiece **Jeļena Jastržembskaja** (Елена Ястржембская) informēja par bibliotēkas informācijas resursiem un to pieejamību. Interesanta bija bibliotēkas pieredze darbā ar skenētajiem kartīšu katalogiem, kā arī dokumentu piegādes pakalpojumu organizācijas un autortiesību jautājumu risinājumi.

Iljas Mečņikova Odesas Nacionālās Universitātes Zinātniskās bibliotēkas direktore **Marina Podrezova** (Марина Подрезова) stāstīja par moderno pieeju izmantošanas jaunajām iespējām. Tika aplūkoti un īsi raksturoti arī bibliotēkā pieejamie elektroniskie informācijas resursi.

Maskavas Centrālā administratīvā reģiona kultūras pārvaldes vadītāja vietiece **Oksana Strešņeva** (Оксана Стрешнева) apskatīja specifisku tēmu — elektroniskās nošu bibliotēkas izveidi Maskavas Centrālā administratīvā apgabala mūzikas skolu bibliotēkām. Projekta mērķis — nodrošināt nošu ierakstu izdrukā-

"ABSOTHEQUE" ekrāntattēli

Semināra dalībnieki

šanu mācību procesam visās šī reģiona mūzikas skolu bibliotēkās. Tika aplūkota gan sākotnējo materiālu atlase, gan elektronisko dokumentu veidošanas un glabāšanas process, gan arī piekļuves organizācija, meklēšanas, izdrukāšanas, kopēšanas iespēju noteikšana atsevišķām lietotāju grupām. Tika veikta arī padarītā darba analīze: salīdzinot iegūto un sākumā plānoto apjomu, izrādījās, ka plāni bijuši pārāk optimistiski.

Maskavas Tērauda un sakausējumu institūta Zinātniski tehniskās bibliotēkas direktore **Jekaterina Čelcova** (Екатерина Чельцова) ziņoja par elektroniskās bibliotēkas izveidi savā bibliotēkā Krievijas Valsts projekta "Izglītība" ietvaros.

Saistošs bija KVPVB Informācijas apstrādes nodaļas vadītājas **Marinas Račinas** (Марина Рачина) ziņojums par BIS "LIBER" izmantošanu bibliogrāfisko ierakstu apmaiņai ar Krievijas bibliotēku informācijas centru "LibNet". Tika atklātas MARC ierakstu apmaiņas procesa organizēšanas nianse, kas ļauj to ievērojami atvieglot un paātrināt. Latvijā sadarbības jautājumu risināšanā starp dažādām bibliotēku informācijas sistēmām vēl daudz darāmā gan tehnoloģiskā, gan administratīvā aspektā.

Ivana Turgeņeva Bibliotēkas-lasītavas direktora vietniece **Natālija Sofikanova** (Наталья Софиконова) analizēja pārejas procesu no sistēmas "LIBER" 4.versijas "LiberMedia" uz nākamo — 5.versiju "ABSOTHEQUE-UNICODE". Sakarā ar to, ka arī LAB notiek šāds pārejas process, izraisījās interesanta viedokļu apmaiņa par tiem *zemūdens akmeņiem*, kam pārejas posmā pievēršama īpaša uzmanība.

Seminārā piedalījās arī kompānijas "LIBER" pārstāvji, kas iepazīstināja ar jaunumiem BIS "LIBER" attīstībā un nākotnes plāniem. Tiks veikti vairāki programmas lietotāju pieprasītie tehniskie uzlabojumi, piemēram, statistikas moduļi, tīmekļa piekļuvē u.c. Lai gan tiks turpināts BIS "LIBER" versijas "LiberMedia" atbalsts lietotājiem, turpmāk tirgū paredzēts piedāvāt tikai "ABSOTHEQUE" versijas.

Semināra pēdējā dienā apaļā galda diskusijā notika domu un pieredzes apmaiņa par dzirdēto un redzēto.

Netika atstāta novārtā arī kultūras programma. Semināra dalībnieki apmeklēja Minhauzena muzeju Dunētē, izstaigāja Minhauzena Meža taku, kā arī viesojās Rīgas centrā esošajā Maskavas namā.